

Greve Kommune

Den Kriminalitetsforebyggende Indsats 2013-2015

KFI læseplan

Indhold

Kriminalitetsforbyggende undervisningsforløb for 3.-10. klasse. "Identitet og handlekompetence"...	3
Formål med indsatsen	3
Det overordnede formål	3
KFI i Greve Kommune	3
Organisering	4
Forældreinddragelse	4
Dokumentation	4
Undervisningsforløb	4
3. klasse.....	6
Temaforløb for overgangen mellem skole/SFO og klub.....	6
Trivsel og konflikthåndtering	6
4. klasse.....	8
Børns rettigheder / Børnetelefonen, Børns vilkår.....	8
5. klasse.....	9
Sociale medier, etik og moral	9
"Tank din sundhed op" i 5. klasse.	10
6. klasse.....	11
Rygning, alkohol og flertalsmisforståelser	11
7. klasse.....	12
Kriminalitet og konsekvens	12
8. klasse.....	14
Rusmidler (fokuspunkt hash) og flertalsmisforståelser	14
Sundhedseksperimentarium i 8. klasse	14
9. klasse.....	16
Identitet, - Grænser og ansvar.	16

Greve Kommune, 2013
 Læseplan findes på KFI hjemmeside,
www.greve.dk/KFI

Kriminalitetsforebyggende undervisningsforløb for 3.-10. klasse. "Identitet og handlekompetence".

Greve Kommune har længe arbejdet målrettet med tidligt forebyggende indsatser indenfor børne- og ungeområdet. Undervisningsforløbene vil understøtte Børne- og Ungepolitikken indenfor områderne tryghed og sundhed og vil understøtte skolepolitikken om trivsel.

Den kriminalitetsforebyggende undervisning i Greve Kommune skal gennemføres i alle klasser fra 3. klassesetning og opetter. I forlængelse af undervisningsforløbene er det vores håb at emnerne, som berøres i nærværende læseplan, også løbende inddrages i den almene undervisning.

Formål med indsatsen

Gennem forebyggende undervisning i Folkeskolen skal målrettede forløb i mellemtrinnet og udskolingen sikre, at flere børn og unge styrker deres normsæt. Dette vil ske gennem korte temaforløb, der vil tage udgangspunkt i elevernes oplevelser og erfaringer og udfordre dem denne med faktuel viden. Den kriminalitetsforebyggende undervisning skal bidrage til, at ændre elevers holdning og handling i en positiv retning, hvor de hver for sig og i fællesskabet kan tage kritisk stilling og fremme deres ansvarlighed.

Det overordnede formål

Det Kriminalpræventive Råd beskriver formålet med det forebyggende arbejde i folkeskolen som følgende:

"Stk.1.

At eleven tilegner sig indsigt i og forståelse af forskellige livsvilkår og værdier. Dette skal give indblik i hvilke faktorer, der kan medvirke til, at børn og unge bliver i stand til selvstændigt og ansvarligt at vælge et godt liv.

Stk.2.

Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes egne oplevelser, erfaringer og begreber til støtte og udvikling af engagement, selvværd og livsglæde. Undervisningen skal søge at motivere den enkelte elev i udviklingen af egen identitet og handlekompetence i samspil med andre.

Stk.3.

Undervisningen skal i enhver henseende bidrage til, at eleverne styrker et normsæt og udvikler forudsætninger for, at de hver for sig og i fællesskab kan tage kritisk stilling og fremme ansvarlighed over for den enkeltes og de fælles problemstillinger."

KFI i Greve Kommune

KFI har til formål at forebygge og nedbringe forekomsten af kriminalitet og uhensigtsmæssig adfærd blandt børn og unge i kommunen.

Projektet vil tage afsæt i følgende af KFI's principper:

- Vi løser så vidt muligt problemer lokalt og i normalsystemet.
- Vi løser opgaven i fællesskab.
- Vi inddrager altid forældrene, når deres børn har behov for hjælp, støtte eller kontrol.
- Vi har altid fokus på familiernes og børnenes ressourcer.

I forlængelse af ovenstående mål har Greve Kommune i samarbejde med kommunens KFI-lærere, pædagoger, Omega og Sundhedstjenesten udarbejdet nærværende læseplan, der skal gennemføres i alle kommunens klasser fra 3. klassetrin. Denne skal ansues som en læseplan, hvori der er præsenteret temaer og undervisningsmateriale, som har særlig fokus på forskellige kriminalitetsforebyggende indsatser. Endvidere er timeantal og inddragelse af gæstelærere præsenteret.

Organisering

- KFI projektgruppe udarbejder undervisningsforløb for 3.-10. klasse.
- Skolelederne på den enkelte skole vil afsætte den planlagte tid for den enkelte årgang og sikre, at forløbene gennemføres i alle klasser.
- KFI lærerne på den enkelte skole vil koordinere den forebyggende undervisning internt på skolen og deltage i videreudviklingen gennem KFI netværkene
- Undervisningsforløbene vil blive varetaget af klasselærerne såvel som interne og eksterne formidlere i Greve kommune.

Forældreinddragelse

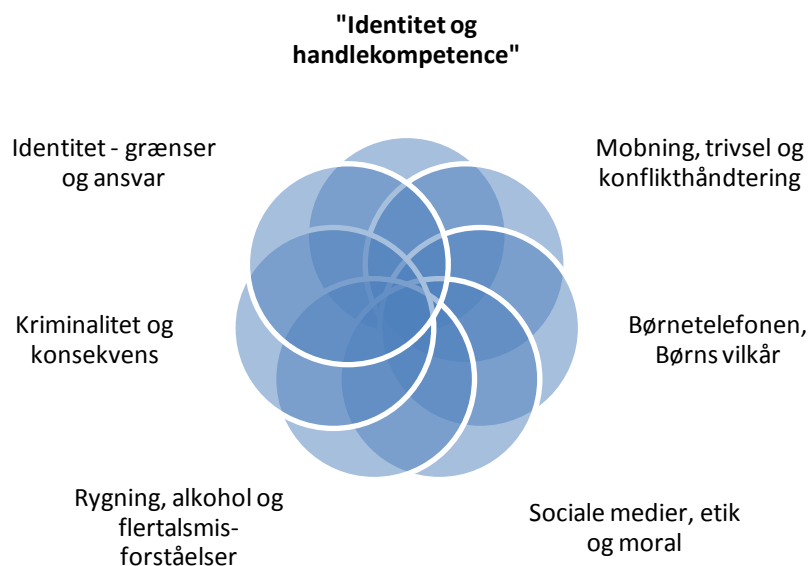
I Greve Kommunes Børne- og Ungepolitik er det et mål, at børn og forældre hører sammen og børn, unge og deres forældre tilbydes en tidlig indsats for at mindske behovet for en mere indgribende indsats senere i opvæksten. For at lykkes med de forebyggende indsatser lægger KFI stor vægt på, at klasselærerne inddrager forældrene i nogle af temaforløb ved forældremøder.

Dokumentation

Udbyttet af undervisningsforløbene vil blive evalueret gennem on-line spørgeskemaer i klassetrivsel.dk, som skolerne allerede benytter. Derudover vil forløbene blive evalueret og tilpasset af projektgruppen bag læseplanen.

Undervisningsforløb

Der er udarbejdet undervisningsforløb for hvert klassetrin. Temaerne på de forskellige årgange bygger videre på den viden, der er tilegnet året forinden. Temaerne er udvalgt for, hvad der i dag er vurderet, som relevant for den enkelte årgang. Her gives en samlet oversigt over temaerne på de forskellige klassetrin:

Årscyklus:

3. klasse

Temaforløb for overgangen mellem skole/SFO og klub.

Formål

At vi sikrer at børnene har noget at tage sig til i deres fritid og vi ved at alle børn og forældre ved der er et alternativ til at gå hjem. Klubberne går i dialog med forældrene om betydningen for sociale fællesskaber med kompetent voksenkontakt.

Varighed

Klubben har skolebesøg hele året på alle skoler i klubbens område, i skolernes store pause.

Klubberne sender forespørgsel om planlægning af forældremøde til kommende klasselærer i 3. klasse i skoleåret før.

I august/september måned deltager klubben sidst på forældremødet for at informere om en mulighed for klubstart fra 1. april samt for at høre hvad klubben er for en størrelse.

I februar/marts tager klubben ud til alle 3. klasserne for at fortælle børnene om et muligt klubtilbud, samt viser og omdeler dvd og folder, som indeholder praktiske informationer til børn og forældre om klubben.

I februar/marts afholdes forældremøde, hvor alle de nye forældre bliver indkaldt via skolernes forældreIntra. Alle de "gamle" klubforældre bliver også indkaldt via klubbens Tabulex.

Den 1. april og ugen ud tages imod de nye børn, ved at hente dem fra skole på cykel eller gåben. Der afholdes en kanon fest for dem i klubben.

Der afholdes løbende børnemøder, samt mini-forældremøder for de enkelte klasser/skoler over en periode.

Trivsel og konflikthåndtering

Formål

Formålet med at lære eleverne om anerkendelse (Girafsprøget) er, at forebygge konflikter og forhindre de konflikter der opstår, i at udvikle sig. Anerkendelse hjælper eleverne til at kunne udtrykke sig bedre, skabe forståelse for deres synspunkter og fungerer bedre i sociale sammenhænge.

Formålet med temaforløbet er, at eleverne gennem anerkendende tilgang lærer:

- at lytte til egne behov, følelser og ønsker – og give udtryk for dem.
- at iagttage den andens behov, følelser og ønsker.
- at bevare dialogen ved at stille spørgsmål til den andens følelser, behov og ønsker.

Eleven lærer at undgå:

- at angribe.

- at forsvare sig mod det den anden siger.
- at trække sig ud af samtalen, lukke den eller afvise den anden.

Varighed

Forløbet kan finde sted henover et par temadage, eller i dansktimerne i løbet af en almindelig skoleuge.

Oplæg

Undervisningen foretages af klasselæreren. Klasselæreren bliver klædt på til forløbet af KFI læreren

Forforståelse (Girafsprø)

Girafsprø er et redskab til at skabe bedre relationer mellem mennesker. Evnen til at kunne give udtryk for egne følelser og behov og forståelsen af andre menneskers følelser og behov er vigtig for, at kunne skabe ærlige og nære forhold. Ofte føler børn, at det bedste forsvar er et angreb, andre børn trækker sig i konflikter og finder sig i kritikken, hvilket kan have betydning for ens selvværd. Når man kommunikerer via Girafsprø lærer man at lytte til, hvad der bliver sagt og hvilke behov der ligger bag det talte. Gennem arbejdet med Girafsprø lærer eleverne, at kende til ord, der kan optrappe og nedtrappe en konflikt. Dette betyder, at eleverne får mulighed for at være i konflikter og komme ud af disse på en måde, hvorpå alle bliver vindere.

Links

Læs mere om Girafsprø på DCUM's hjemmeside: <http://dcum.dk/undervisningsmiljoe/girafsprø-som-grundlaeggende-kommunikationsform>

4. klasse

Børns rettigheder / Børnetelefonen, Børns vilkår

Formål

- At give børnene viden om at børn har rettigheder
- At give børnene viden om, at de har ret til at blive hørt og hjulpet
- At give børnene viden om, at de har ret til hjælp, hvis de bliver udsat for svigt, vold og overgreb, og indblik i, hvad der sker, når de beder om hjælp
- At gøre BørneTelefonen og anden rådgivning til en aktiv mulighed for børnene, hvis de har brug for at tale med en voksen.
- At give børnene styrke til at søge hjælp, hvis deres rettigheder ikke bliver overholdt/_ eller hvis de ikke har det godt.

Oplæg

Oplægget formidles af Børns vilkår og tager afsæt i cases fra BørneTelefonen. De taler med børnene om deres rettigheder, med særligt fokus på retten til at blive lyttet til og retten til at blive passet på. De støtter børnene i, at de har ret til hjælp og giver dem handlemuligheder, når der er noget der er svært. Når oplægget er slut kender børnene til muligheden for at få anonym rådgivning – også når man er barn. De taler både til de børn, der oplever omsorgssvigt og måske mangler mod til at søge hjælp og til de børn, der blot skal vide, at de altid har ret til at blive lyttet til af en voksen, når små og store ting fylder i hverdagen. I oplægget går de i dialog med børnene og inddrager øvelser, billeder og historier.

Varighed

Oplægget *Børn har også ret* – om børns rettigheder og adgang til anonym rådgivning varer 1½ time

Klasselæreren booker via dette link www.bornsvilkar.dk/booking. Der afholdes meget gerne to oplæg på én dag, så hvis der er to 4. klasser, der kan få oplæg på samme dag, er det en god ide. Der holdes dog kun oplæg for én klasse ad gangen.

Hvis der er problemer med booking, så kontakt gerne Louise Krog på tlf. 36 18 01 48

5. klasse

Sociale medier, etik og moral

Formål

I den digitale verden skaber og styrker børn og unge venskaber, men nogle gange gør de også det modsatte. Den digitale verden er en stor og betydningsfuld del af deres hverdag og sociale liv.

Det er de voksne omkring børnene og de unge, der har ansvaret for, at de lærer at agere ansvarligt og beskytte sig selv i den digitale verden.

Børnene skal lære, hvorledes de skal håndtere de mange udfordringer, de elektroniske medier byder på. Det tekniske har de styr på, men det kan være svært at gennemskue, hvad man skal gøre, hvis de bliver truet, mobbet eller på andre måder krænket over nettet eller via en sms.

Forforståelse

I dag er mobilen og internettet vigtige sociale arenaer for børn og unge. Et barn eller en ung, der ikke har adgang dertil, kan derfor være udenfor nogle af de mest populære sociale fællesskaber.

Det er derfor en god idé som forældre eller anden voksne, at:

- have viden om mobil og internet.
- vise interesse og involvere sig i børn og unges digitale liv.
- tale med børnene og de unge om deres brug af mobil og internet
- vise børnene, at det er ok søge hjælp hos en voksen om det, der sker i den digitale verden.

Oplæg

Klasselæreren kan hjælpe børn og unge til at færdes på Internettet på en sikker og fornuftig måde, så de undgår ubehagelige oplevelser. Tal med børnene om SMART-reglerne.

- **S**æt grænsen
- **M**ød ikke en net-kontakt alene
- **A**nmeld og blokér
- **R**espektér andre
- **T**al med en du stoler på

Links og Litteratur:

- http://www.bornsvilkar.dk/Raadgivning/SkoleTjenesten/tilbyder/digital_mobning.aspx
- <http://www.forbrug.dk/Test-og-raad-foer-du-koeber/Boern-og-unge/Boern-og-unge-i-virtuelle-verdener>
- <http://www.sikkerchat.dk/da-DK/4-6-klasse.aspx>
- <http://www.folkeskolen.dk/61711/sikker-boerwechat>

Formidlere: Børns Vilkår**Tema:** Børn og unges digitale liv - for børn

..”I den digitale verden skaber og styrker børn og unge venskaber, men nogle gange gør de også det modsatte. De går i dialog med børnene, taler med dem om hvad digital mobning og krænkelser er, og sammen finder de ud af, hvordan de kan bruge mobilen og agere på internettet på en god og konstruktiv måde. De tager afsæt i cases fra BørneTelefonen og starter en samtale, hvor børnene fortæller om deres gode og dårlige oplevelser med de nye medier. På den måde kan det også være et godt afsæt for børnene til, i fællesskab, at skabe en god mobil- og internetkultur i klassen”

Oplægget varer 90 minutter.

Årgangens klasselærere finder en fælles dato for oplæg til klasserne og booker dato hos Børns Vilkår.

”Tank din sundhed op” i 5. klasse.**Formål**

Sundhedstjenesten tilbyder en nutidig, involverende og motiverende undersøgelses- og samtaleform, som generelt retter sig mod de spørgsmål, eleverne i 5. klasse står overfor.

Temaer

Kost, motion, fysisk og psykisk udvikling, pubertet, identitet og trivsel.

”Tank din sundhed op” består af 24 forskellige opstillinger, hvor eleverne tester deres egen sundhed og viden om sundhed.

Varighed

”Tank din sundhed op” tager ca. to lektioner.

Der vil være to sundhedsplejersker tilstede, og de er ansvarlige for at tilrettelægge og gennemføre forløbet.

Efterfølgende vil alle eleverne komme til en individuel samtale med sundhedsplejersken. Det er sundhedsplejersken der er ansvarlig for planlægning og udførelse af forløbet og dem, der kontakter klasselærerne.

6. klasse

Rygning, alkohol og flertalsmisforståelser

Formål

Der tages udgangspunkt i Faghæfte 21:

"Undervisningen skal søge at motivere den enkelte elev i udviklingen af egen identitet og handlekompetence i samspil med andre."

"Undervisningen skal i enhver henseende bidrage til, at eleverne styrker et normsæt og udvikler forudsætninger for, at de hver for sig og i fællesskab kan tage kritisk stilling og fremme ansvarlighed over for rygning og alkohol".

Varighed

2-4 t. pr. år på 6. klassetrin

Forforståelse

- Baggrundsmateriale læses igennem: www.sst.dk og www.boernsvilkaer.dk, og der henvises til forskelligt undervisningsmateriale

Undervisningsforløb

Klasselæreren samtaler med klassen om sociale overdrivelser i forbindelse med alkohol, rygning og stoffer, og der henvises til undervisningsmateriale på flg. links:

- <http://www.klarsnak.com/default.asp?pid=120>
- <http://www.dkr.dk/sociale-overdrivelser>
- http://www.laeringscenter.herning.dk/~media/Dokumenter/laeringscenter%20herning%20dk/sundhed/oevelse_om_flertalsmisforstaaelser.ashx

Forældreinddragelse

- Det anbefales at der laves samarbejdsaftaler ved forældremødet, hvor rammer omkring bl.a. alkohol og rygning indgår.

7. klasse

Kriminalitet og konsekvens

Formål med temaforløbet

Formålet med dette tema er at undervise eleverne i, hvad kriminalitet er, samt give en viden om de konsekvenser kriminalitet har.

Varighed

2 lektioner - 7. årgang samlet

Oplæg

KFI koordinator kontakter KFI lærerne om en dato for besøg af Politi, gademedarbejder og evt. en ungerådgiver.

Forforståelse

Begreber som kriminel lavalder, betinget og ubetinget dom, sigtelse, straf, afsoning drøftes i fællesskab i klassen.

Undervisningsforløb

Undervisningen tager udgangspunkt i konkrete, beskrevne dilemmaer, som berører emner, der har relevans for elever i 7. klasse.

Der skal drøftes gråzoner, hvor man f.eks. kan tro at man ikke er en del af noget kriminelt, men alligevel er det, hvornår er en vare købt "for billigt"? Hvad er rigtigt i forhold til, hvad der er dit og mit? Grænsen mellem et tyveri og et røveri? Hvad er en trussel og er man med når man ser på?

Der skal også drøftes hvad der sker, når en ung under 15 og en ung der er fyldt 15 bliver taget i at have lavet noget kriminelt – hvilke konsekvenser har det – straffeattest, domme, sociale myndigheder, etc.

Endelig skal fokus også rettes på, hvad du gør, når du er vidende om, at en kammerat laver kriminalitet, når du selv inviteres med til at begå kriminalitet - er man en tusedreng, hvis man siger man ikke vil være med, hvad er sejt at gøre, hvem kan man gå til og tale med og få hjælp af.

Forældreinddragelse

Informationsbrev om temaforløb sendes ud af KFI koordinator til KFI læreren, som lægger det på forældreintra – dels information om konkret viden, som eleverne har fået og dels information om de dilemmaer, eleverne bliver sat til at debattere.

Derudover bør klasselærer følge op på temaforløb i 6. klasse med forældrene:

- Sundhedsplejen udleverer pjece til klasselærerne om, at forældrene udarbejder en alkoholpolitik i den enkelte klasse.
- Inden forældremødet i 7. kl. sendes links ud til forældrene fra Sundhedsstyrelsen www.sst.dk om, hvordan de kan håndtere alkohol, tobak og stoffer som forældre til en 7. klasse elev
- Emnet tages op på et forældremøde i 7. klasse.

Links

Det kriminalpræventive råds hjemmeside, der har viden og undervisningsmaterialer bl.a. vedr. hæleri, sikker chat, m.m.

www.DKR.dk

Rapport om kriminalitetsudviklingen i Danmark og i de enkelte kommuner:

<http://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Arbejdsomraader/Forskning/Forskning/2013/unge-%202012.pdf>

Rapport "tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge, beskriver de risikofaktorer og de beskyttende faktorer:

<http://www.sfi.dk/Default.aspx?ID=4681&PID=9267&M=NewsV2&Action=1&NewsId=3137>

KFIs hjemmeside:

www.greve.dk/kfi

8. klasse

Rusmidler (fokuspunkt hash) og flertalsmisforståelser

Formål

- Give unge og forældre en faktuel viden og indsigt i rusmidlers påvirkningen af krop, sind, sjæl og familie, samt kognitive evner.
- Give elever et fundament for at kunne sige til og fra – bedre til at tage ansvar for sig selv og andre.
- Give mulighed for en god og åben dialog mellem forældre og unge omkring rusmidler.
- Få kendskab til Omega og viden om den hjælp, man kan få i kommunen.

Varighed.

Oplæg i begyndelsen af 8.klasser 1-2 lektioner en klasse ag gangen, samt:

Det **anbefales**, at klasselærerne vælger at benytte Dialogmøder i 8. klasser á 2 timers varighed – max 2 klasser pr. gang. Omega afholder dialogmøder mellem unge og forældre på skolen. Læreren deltager før og efter mødet.

Ellers

Tilbydes der også oplæg til forældremøder gerne som punkt i sædvanlige møder a 1 times varighed. (klasselærer følger selv op omkring indgåelse af aftaler med Omega. Klasselæreren deltager og følger op.

KFI - læreren indkalder årgangens lærere i 8. klasse til et møde sammen med Omega. Omega informerer om, hvad man kan gøre, hvis der er misbrug i hjemmet blandt forældre eller søskende. Det vil være skoleledelsen der indkalder til mødet og sikre sig, at mødet gennemføres med Omega.

Oplæg

Omegas medarbejdere. Den enkelte klasselærer henvender sig direkte til Omega og aftaler tidspunktet for besøget.

Omega: anu@greve.dk eller jlun@greve.dk Mobil: 23643976 / 24475998

Forforståelse

Den almene opfattelse i Danmark er, at indtagelse af hash ikke er så skadelig, som det rent videnskabelig er bevist.

Da unge ikke kan tænke i konsekvenser i forhold til ovenstående, før deres hjerner er færdigudviklede i ca. 24 års alderen, spiller forældre og andre voksnes holdninger en væsentlig rolle for de unges valg i teenage årene.

Sundhedseksperimentarium i 8. klasse

Sundhedsplejen tilbyder temaforløb om *Sundhedseksperimentariet*. Der er en involverende og motiverende undersøgelses- og samtaleform, som generelt retter sig mod de problemer, de unge har – eller kommer til at stå over for.

Temaer

Alkohol, rygning, fysisk og psykisk udvikling, seksuel sundhed, kost, motion, identitet og trivsel.

Sundhedseksperimentariet består af 28 forskellige opstillinger, hvor eleverne tester deres egen sundhed og viden.

Varighed

Sundhedseksperimentariet tager ca. to lektioner.

Der vil være to sundhedsplejersker til stede, og de er ansvarlige for, at tilrettelægge og afholde forløbet.

Efterfølgende vil alle eleverne komme til en individuel samtale med sundhedsplejersken. Eleven besvarer et anonymt spørgeskema om trivsel og vaner. Det er sundhedsplejersken, der er ansvarlig for planlægning og udførelse af forløbet og hende, der kontakter klasselærerne.

9. klasse

Identitet, - Grænser og ansvar.

Formål

Det overordnede mål med undervisningsforløbet er dels at give eleverne anledning til i fællesskab(et) at diskutere, hvordan man kan sætte grænser for sig selv og andre, dels hvordan man i fællesskab kan løse konflikter uden vold og hærværk, så dét at løse konflikter, man er en del af eller tilskuer til, bliver alles medansvar.

Forløbet har derfor også som mål, at udvikle bevidsthed hos den enkelte elev om, at han/hun kan være med til at man kan gøre en forskel ved at tage et medansvar for det, man ser eller deltager i.

Forforståelse

Det Kriminalpræventive Råd opfordrer skoler til at etablere et undervisningsforløb med fokus på *grænser* og *ansvar*. Temaet tager udgangspunkt i situationer, hvor unge handler ansvarsløst og kriminelt, og hvor andre kunne have grebet ind.

Det er individuelt, hvor den enkelte har sine grænser – men den ultimative grænse er, når loven brydes. Det er væsentligt, at både unge og voksne tager et medansvar og griber ind, før grænserne overskrides.

Undervisningsforløb

Et tværfagligt eller fagligt undervisningsforløb planlagt af lærerne med en varierende tidshorisont/tidsforbrug.

Som et egentligt problemorienteret og tværfagligt tema, hvor eleverne arbejder selvstændigt i en afgrænset periode i flere eller alle skolens fag. Perioden bestemmes af skolens lærere.

Det foreslås, at elevernes selvstændige arbejdsperiode sættes i gang af læreroplæg og/eller elevoplæg med forskellige indgange til temaet i udvalgte fag, f.eks. i:

- Dansk (f.eks. oplæg, tekstillæsning og eksemplariske avisartikler og diskussion i grupper eller i klassen.)
- Matematik (f.eks. fokus på statistisk materiale vedr. vold og kriminalitetsudviklingen i DK)
- Samfundsfag (f.eks. kriminalitet som fænomen med fokus på vold og overgreb – og ansvar i samfundet)
- Historie (Kriminalitet og ansvar set i en historisk sammenhæng)

Oplæg : Lærerne i klassen.

Links: www.dit-ansvar.dk. Udførlige litteraturliste og spørgsmål som kan danne grundlag for projektarbejde og plenumdiskussioner findes på hjemmesiden.